ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo
Edisyon nga Hiligaynon
Tuig LVI No. 1
Enero 7, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Pakigbatuan ang pagpamigos, pasismo kag pagtraidor sang rehimen US-Marcos

Angkon ang indi matay-og nga determinasyon, kag sa iwag sang pagpamuno sang Partido, ubos kusog nga paga-usuyon sang malapad nga masa sang pumuluyo sa maga-abot nga tuig ang mabudlay nga banas sang paghimakas agud ilabi pa nga pabaskugon ang ila nga pagpakig-away sa korap, mapiguson, brutal kag traidor sa pungsod nga rehimen US-Marcos.

Nagalubha nga nagalubha ang kahimtangan sang pumuluyong Pilipino tungod sa mga paantus kag pabug-at nga patakaran kag programa sang rehimen US-Marcos. Sa nagligad nga tuig, labi nga nag-usmod ang kahimtangan pangkatilingban kag palangabuhian sang pumuluyo. Tungod sa mga patakaran nga palasalig sa importasyon kag nagapatay sa lokal nga produksyon, halos wala untat ang pagsirit sang presyo sang pagkaon, lana kag mga nagapanguna nga kinahanglanon, pati na ang galastuhan sa ikaayong-lawas, edukasyon kag iban pa nga serbisyo.

Ginapawalaan ni Marcos ang singgit sang masang mamumugon para sa nagakaigo nga sweldo nga makabuhi sa ila mga pamilya. Ginahabuyan niya sang sinsilyo ang mga mamumugon samtang tuman ka busog ang mga dumuluong nga dalagko nga kapitalista. Wala-tuo ang pagpang-agaw sa duta sang mga mangunguma sang mga agalon mayduta, kag dalagko nga plantasyon kag kumpanya sa mina.

Gina-agawan sang palangabuhian ang mga mangingisda, mga drayber kag opereytor kag iban pa nga sektor sang masang anakbalhas. Tuman ka kulang ang trabaho, ilabi na para sa mga pamatan-on, sa ekonomya nga indi industriyalisado. Bisan ano na lang ang ginasudlan nga palangitan-an sang minilyon ka mamumugon kag mayoriya sang mga pamilya nga nagapangabuhi nga kahig-tuka. Linibo ang adlaw-adlaw nga nagakapilitan nga magtrabaho sa luwas sa pungsod para magpasimpalad agud makapangita sang gamay para sa ila mga pamilya.

Nagalala nga nagalala ang indi pag-alalangay kag inhustisya pangkatilingban. Samtang ang kadam-an ang nagapakigbato para mabuhi sa tunga sang kapigaduhon, padayon naman nga nagapagusa sa nagasinobra kag luho si Marcos kag ang iya mga korap nga burukrata, ginapaburan nga mga kapitalista kag dalagko nga agalon mayduta. Ang pamilya Marcos mismo ang nagakabuhi sa pagpagusto, masami nga pagwa sa pungsod, mga handaan kag konsyerto sa Malacañang, paggamit sang helikopter para sa pribado nga biyahe kag iban pa. Nagakamol sila sang mas dako nga manggad paagi sa korapsyon, mga kikbak, pagpanghimulos sa mga mamumugon kag mangunguma, kag

pagpangkawkaw sang dunang manggad sang pungsod.

Ilabi na sa atubang sang palaabuton nga eleksyon, masako subong ang nagahari nga hubon ni Marcos sa konsolidasyon sang iya nga gahum para ma-solo ang poder. Ginagamit niya ini batuk sa pumuluyo kag sa iya mga karibal sa pulitika. Ginasipa niya subong ang mga Duterte nga gin-alyado niya sa pangpangdaya sa eleksyon 2022. Subongman, nagapabungol-bungol siya sa reklamo sang katawhan nga ipaaresto si Rodrigo Duterte kag pahalinon si Sara Duterte agud desaysibo nga masilotan sila sa linaksa nga krimen sang pagpatay kag pagkurakot sang baol sang manggad sang banwa.

Wala-puas ang brutal nga gyera nga pagpanumpo ni Marcos. Nagasingki pa ang terorismo sang estado para wasakon ang ila nga paghimakas. Sa tabon sang mga deklarasyon nga "insurgency-free," ginapatuman ni Marcos ang indi-deklarado nga laye militar sa linibo ka mga barangay sa kabukiran nga hugot nga ginakontrol sang iya mga pasista nga suluguon. Labi pa nga ginapakitid ni Marcos ang patag sang paghimakas ligal. Sa kabukiran man ukon kasyudaran, wala-untat ang sarbeylans, pagpang-ipit, *Red-tagging*, pagpang-aresto kag pagpasaka sang himu-himo nga kaso batuk sa masang nagapanindugan kag nagapakigbato para sa pungsodnon kag demokratiko nga interes sang banwa.

Wala sang tupong ang pagtraidor ni Marcos sa pumuluyong Pilipino sa pagduko niya sa gahum sang imperyalistang amo. Sa idalom sang papet nga si Marcos, tuman ka garapalan ang pagpasilabot militar sang US. Bulag niya nga ginasunod ang tanan nga kagustohan sang US, lakip na ang pagtukod sang dugang pa nga mga base militar kag sikreto nga pasilidad. Ginapaidalom niya ang reaksyunaryo nga armadong hubon sa mando kag kontrol sang mga upisyal militar sang US. Ginapagamit ni Marcos ang pungsod sa US sa pagpa-init sini sang armado nga kinagamo sa imperyalista nga karibal nga China, lakip ang pagpalawod sang mga dalagko nga armada sang US Navy sa sulod mismo sang mga isla sang Pilipinas.

Sa palaabuton nga tuig kag panahon, dapat labi nga pabaskugon sang malapad nga masa sang pumuluyong Pilipino ang ila paghimakas batuk sa papet, paantus kag pasista nga rehimen Marcos. Dapat ubos-kusog nga pandayon ang determinasyon kag ikasarang sang katawhan nga magbangon kag magprotesta. Dapat nila ipakita ang ila kaakig sa pagka-inutil sini nga panubuon ang presyo sang pagkaon kag mga balaklon kag kapaslawan nga magtuga sang regular nga trabaho para sa minilyon ka mamumugon. Dapat nila ipakigbato ang ila demokratiko nga demanda para sa duta, dugang nga suhol kag sweldo, palangabuhian kag nagakaigo nga serbisyo pangkatilingban.

Labi nga pabakuron ang determinasyon sang pumuluyong Pilipino para buk-on ang terorista nga kakugmat sang rehimen US-Marcos. Dapat nila nga maisog nga batuan sa tanan nga pamaagi ang pasismo sang estado. Hatagan sang tingog ang tanan nga biktima sang mga pagpatay kag kapintas militar sa kabukiran kag kasyudaran. Tipunon ang ila kusog sa ululupod nga pagmartsa sa tanan nga bahin sang pungsod para isinggit kag ipakigbato ang katarungan. Dapat nga magtindog ang bug-os nga katawhan para sa kinamatarung kag hustisya para sa tanan nga biktima.

Dapat ipakita sang pumuluyo ang patriyotiko nga kaakig kay Marcos, pabaskugon ang singgit para bungkagon ang tanan nga base militar sang US, kuhaon ang tanan nga armas pang-gyera sang US nga gintipon sini sa Pilipinas, pamatukan ang mga paghanas sa gyera, kag palayason ang tanan nga tropang Amerikano, pati ang mga tropa sang Japan nga ginguyod sang US. Dapat ipakigbato sang banwa ang matuod nga independyente nga patakaran pangluwas nga nagatib-ong sa kalinong kag dayalogo, partikular na para solbaron ang mga kinagamo pangkadagatan sa China.

Determinado ang Partido nga pangibabawan ang mga kahuyangan sa nagliligad kag pataason ang ikasarang sini nga malaparan nga pamunuan ang masa. Ginabuyok sini ang tanan niya nga kadre kag ang rebolusyonaryo nga masa nga labi nga pandayon ang ila determinasyon nga palaparon kag pabaskugon ang Partido, ang Bagong Hukbong Bayan kag mga rebolusyonaryong organisasyon masa, isulong ang pungsodnon-demokratiko nga rebolusyon kag ubos-kusog nga lab-uton ang mga kadalag-an subong nga tuig kag sa magaabot pa nga mga tini-on. AB

ANG Bayan

Tuig LVI No. 1 | Enero 7, 2025

Ang Ang Bayan ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray, Ingles kag Espanyol. Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Kaundan

Editoryal: Pakigbatuan ang pagpamigos, pasismo kag pagtraidor sa banwa sang rehimen US-Marcos 1
Mala-kalamidad nga kahalitan sang rehimen 3
Ika-56 nga anibersaryo sang PKP, ginsaulog 4
Pagpalawod sang USS Carl Vinson sa Pilipinas 4
Paglapas sa tawhanon nga kinamatarung 5
Pagbukas sa *municipal waters*, ginbatikos 5
Sa malip-ot nga pulong 6
Pagpakig-isa sa mga bilanggong pulitikal 7
Militarisasyon sa komunidad sa Cebu 8
Last mile school: korapsyon kag kontra-insurhensya 9
Imperyalista nga pagpasilabot sa Syria 10

Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Plipinas

ang.bayan@cpp.ph

Mala-kalamidad nga kahalitan ang dala sang rehimen US-Marcos sa pumuluyo

Indi bugana ang bag-ong tuig kundi dugang nga paantus ang dala sang rehimen US-Marcos pagsulod sang 2025. Una nga adlaw pa lang sang tuig, nabalandra na sa publiko ang panibag-o nga serye sang pagsaka sang presyo sang mga balaklon kag sukot. Panibag-o nga halit ang mga ini sa palangabuhian kag nagalala nga kundisyon sa pangabuhi sang mga pumuluyo.

Nag-epekto sadtong Enero 1 ang ikatatlo sa serye sang pagsaka sang sukot sa serbisyo sa tubig sa Metro Manila nga ₱7.32 para sa Maynilad Water Services kag ₱5.95 kada kubiko metro sang Manila Water Company. Sini nga Enero 7, ginpasakaan ang presyo sang kerosin kag *diesel* sang ₱1 kag ₱1.40/litro. Samtang, Enero man ang pagsugod sang pagsaka sang sukot sang mga kumpanya sang kuryente base sa gin-aprubahan nga pagsaka sang Energy Regulatory Board nga ₱3.05 bilyon para sa bilog nga tuig.

Gindungan pa ang dugang nga 1% nga buhin sa tuman kanubo na nga sweldo sang mga mamumugon para sa Social Security System. Ang pasaka-sukot nga ini ang ika-apat na sugod sang 2018, nga nagtulod nga mabuhinan ang sweldo sang ordinaryo nga mga mamumugon halin 12% padulong 15% kada bulan.

Kasugpon ang mga pabug-at nga ini sa malaba nga listahan sang mga paantus nga ginpatuman ni Ferdinand Marcos Jr halin sang nagpungko siya sa poder.

Sa nagligad nga tuig, indi magnubo sa 31 beses nga ginpasakaan sang mga kumpanya sa lana ang presyo sang mga produktong petrolyo. Nagresulta ini sa kabilugan nga pagsaka nga ₱13.05 sa kada litro sang gasolina, ₱11.30 kada litro sang *diesel*, kag ₱6.95 kada kilo sang LPG (katumbas sang ₱83 kada 11-kilogramo nga tangke). Dugang nga gasto ini sa pagbyahe, pagpangisda, pagpananom, panggatong kag pangkabilogan nga transportasyon. Sadtong Nobyembre 2024, ginreport sang mga drayber sang dyip nga nabuhinan sang tubtob ₱2,000 ang ila nga kita sa kada 25 ka adlaw nga pagbyahe. Nagreport man ang mga mangingisda sang buhin sang oras sang pagpalawod halin 6-8 padulong 4-6 tungod sa pagsaka sang presyo sang lana, nga nagabug-os sang 80% sang ila nga galastuhon sa pagpangisda.

Nagadako nga nagadako ang ganansya sang mga kumpanya sa lana. Nagadako ang kita sang Petron, pinakadako nga kumpanya sang lana sa pungsod, padulong ₱17.3 bilyon sa una nga katunga pa lang sang 2024. Ang apat ka sundanay nga pinakadalagko nga kumpanya ang nagganansya man sang ₱1.7-₱7 bilyon sa pareho nga panahon. Nakigbahin ang rehimen US-Marcos sa superganansya nga nahugakom sa mataas nga presyo sang lana sa dagway sang nagasinampaw nga buhis nga ginapas-an sang mga manogbakal.

Gintugutan man sang rehimen ang mga kumpanya sa kuryente nga pasakaan sang anom ka beses ang sukot. Sa Metro Manila kag kasikbit nga mga prubinsya nga sakop sang kumpanya nga Meralco, nagresulta ini sa pagsaka sang sukot sang tubtob ₱2.07/kwh ukon dugang nga ₱415.02/bulan sa isa ka pamilya nga nagakonsumo sang 200kwh kada bulan. Ginakaon sini ang tubtob sa 17% sang minimum nga sweldo sang isa ka mamumugon. Sa iban nga bahin sang pungsod, may panahon nga nagatimbuok padulong sa ₱19/kwh ang sukot sang mga distribyutor sang kuryente.

Ginpangapinan sang rehimen ang "kinahanglanon" sang mga kumpanya nga pataasan ang sukot para kuno "mabawi" sang mga ini ang mga pagsaka sang *generation charge* nga tuga naman sang pagsaka sang presyo sang kuryente sa Wholesale Electricity Spot Market (WESM). Kasubong sang lana, ang WESM ang monopolisado sang pinakadalagko nga burgesya kumprador, nga may mga *stock*, kon indi man direkta nga nagapanag-iya sang mga kumpanya nga distribyutor. Isa sa mga kumpanya nga ini ang Meralco nga nagatuga kag nagabaligya sang enerhiya sa WESM paagi sa Meralco PowerGen Corporation kag Cebu Energy Development Corporation, kag nagsulod sa mga Power Supply Agreement sa kaugalingon sini nga mga kumpanya.

Samtang nagabaka-baka ang pumuluyo nga mangita sang palangitan-an para indi sila ma-utdan sang serbisyo, ginpabugal sang Meralco nga malab-ot sini ang ₱43 bilyon nga neto nga kita nga target sa 2024, nga 17% mas madako sang sa kita sini sadtong 2023.

"Mala-kalamidad nga..." sundan sa pahina 4

Taas-presyo/sukot sa 2025

	Produkto nga petrolyo	₱11.30-₱13.05/litro
	Tubig	₱6.41-₱7.87/kubiko metro
	Kuryente	₱2.0751/kWh (Meralco)
	Panibag-o nga buhin sang SSS	₱750-₱1,220/buwan

"Mala-kalamidad nga..." halin sa pahina 3

Sadtong 2024, naglab-ot sa ₱7.87 kada kubiko metro ang dugang nga sukot sang tubig sa Metro Manila. Ikaduha ini sa 5-andana nga pasaka-sukot nga nagsugod sadtong 2023. Kabahin ini sang gin-aprubahan sang Metropolitan Waterworks and Sewerage System (MWSS) nga 5-tuig programa agud "mabawi" sang mga kumpanya ang "mapierde" sa ila tuga sang implasyon kag agud dugangan ang imprastraktura para sa "mas maayo" nga serbisyo. Gintalana sa programa nga pag-abot sang 2027 magalab-ot sa ₱19.25 tubtob ₱20.37 kada kubiko metro ang kabilugan nga dugang sa sukot, pero tatlo ka tuig pa lang naglab-ot na ini sa ₱18.48 kag ₱20.40.

Magluwas sa duha ka kumpanya sa NCR, nagpatuman man sang tuman ka taas nga pagpasaka sang sukot ang Davao City Water District sang tubtob 32%. Kabahin ini sang kabilugan nga 60% nga pagsaka nga ginpatuman sang kumpanya halin 2022. Nagakahulogan ini sang ₱60-₱80 nga dugang nga sukot sa mga pamilya nga nagakonsumo sang 20 metro kubiko kada bulan.

Sa pihak nga bahin, tuman kagamay, kon may yara man sang kaayuhan nga ginhatag ang reaksyunaryo nga estado sa pumuluyo. Tuman ka gamay nga ₱31.29 kada adlaw ang kalabanan nga dugang sa sweldo nga ginmando sang 14 ka *regional wage board*. Pinakamanubo ang dugang-sweldo para sa mga mamumugon sa agrikultura (₱21/adlaw) kag pinakamataas sa indi agrikultura (₱75/adlaw), sa Calabarzon. Siyam ka rehiyon naman ang nagpasaka sang sweldo sang mga timbang sa balay sang ₱500-₱1,000/bulan. Tuman ini ka insulto sa mga mamumugon ilabi na nga yara sa ₱1,200 na ang dapat nga minimum nga sweldo para mabuhi sang disente ang isa ka 5-katawo nga pamilya.

Samtang, gindugangan lang sang masobra ₱200 ang sweldo sang pinakamanubo nga empleyado sa kasuguan nga ginpagwa sang rehimen sa temprano nga bahin sang 2024. Wala nasakop sa kasuguan nga ini ang mga empleyado nga nakapaidalom sa kaayusan nga *job order/contract of service* kag mga lokal nga gubyerno. AB

Ika-56 nga anibersaryo sang PKP, ginsaulog

NAGLUNSAR SANG MGA aktibidad ang nagkalain-lain nga yunit sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) kag rebolusyonaryong masa sa kabukiran man, mga kabanwahanan kag kasyudaran sa pungsod para saulogon ang ika-56 nga anibersaryo sang Partido Komunista ng Pilipinas (PKP).

Sa Manila, nagrali-pakilat ang mga alyado nga organisasyon sang National Democratic Front (NDF)-Metro Manila sadtong Disyembre 23, 2024 sa Recto Avenue para itib-ong ang anibersaryo sang PKP. Sa martsa, nagpanawagan sila sa pumuluyong Pilipino nga isulong ang pungsodnon-demokratiko nga rebolusyon sa tunga sang nagagrabe nga kapigaduhon kag nagasingki nga banggianay sa pulitika sang nagahari nga sahi.

Sa Rizal, ginlunsar sang NDF-Rizal ang Oplan-Dikit sa pagsugod sang 2025. Makita ang maduagon kag talalupangdon nga mga balatengga sa pagsaulog sang anibersaryo sang Partido nga ginsab-it sa matawo nga sentro sang Antipolo City. Gintigayon man nila ang madamuan nga pagpatapik sang mga istiker kag nanagtag sang mga polyeto bahin sa BHB.

Ginapalab-ot man sang pungsodnon nga pamunuan sang Compatriots, Katipunan ng mga Gurong Makabayan kag Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan ang ila nga panamyaw sa Partido. Halin naman sa internasyunal nga mga partido kag abyan sang PKP, nagpahayag na sang pagtamyaw ang Communist Party of Australia (Marxist-Leninist), "Serve the People" (Vietnam), Anti-Imperialist Action Ireland, Communist Party of Canada (Marxist-Leninist), Friends of the Filipino People in Struggle kag mga sanga sini halin sa nagkalain-lain nga bahin sang kalibutan.

Pagpalawod sang USS Carl Vinson sa soberano nga kadagatan sang Pilipinas, dapat nga pakamalauton

NAGPANAWAGAN ANG PARTIDO Komunista ng Pilipinas (PKP) sa pumuluyong Pilipino nga hugot nga pamatukan ang pagpalawod sang US Carrier Strike Group (CSG) One sa Surigao Strait sa tunga sang Leyte kag Mindanao sadtong ulihi nga semana sang Disyembre 2024. Garapal ang ginhimo nga pagtabok sini sa soberano nga kadagatan nga sakop sang Pilipinas halin Pacific Ocean padulong West Philippine Sea.

Ang pormasyon nabal sang US, nga ginpangunahan sang USS Carl Vinson *aircraft carrier*, ang isa ka *monster* pang-gyera nga may ikasarang nga magdala sang isa ka dako nga nukleyar nga arsenal. Dala sini ang tatlo pa ka barko pang-gyera.

Samtang, direkta nga pagpakatuta sa imperyalistang US ang pag-anunsyo sang AFP kag Department of National Defense nga nagaplano nga magbakal sang Typhon Mid-range Capability (MRC) *missile system* halin sa US. Sadtong Abril 2024, nagpwesto ang US sang Typhon *missile* sa naaminhan nga bahin sang Luzon nga gingamit sa Balikatan *war games*. Wala pa ini sa gihapon ginkuha.

Pagkatapos sini, liwat nga ginduso ni Surigao del Norte 2nd District Rep. Robert Ace Barbers sadtong Enero 2 nga magbutang sang Enhanced Defense Cooperation Agreement site sa iya nga prubinsya. Suno sa iya, kinahanglan ini sa iya prubinsya tungod "bulnerable ang nasidlakan nga bahin sang pungsod sa mga ismagler kag dumuluong nga pagpasilabot."

Suno kay Marco Valbuena, upisyal sa impormasyon sang Partido, sobra na ang pagpakatuta ni Marcos sa imperyalista nga among US sa pagpakigkunsabo sa paglapak sa soberaniya sang Pilipinas. "Ginapakita sini kung paano ginagamit ang pungsod bilang isa ka lunsaran sang mga operasyon sang US sa pagpakita sang kusog sa Pasipiko kag bilang tinawo sa ginahimo sang US nga pagpabaskog sang inter-imperyalista nga tensyon," suno sa iya.

Wala-puas nga paglapas sang AFP sa mga tawhanon nga kinamatarung

Sa tunga sang pagsaulog sang paskwa, wala-puas ang pagpang-atake sang mga yunit sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa pumuluyong Pilipino. Sadtong ulihi nga adlaw sang Disyembre 2024, nagapadayon ang mga kaso sang pagpatay, pag-aresto kag paglapas sa internasyunal nga makitawhanon nga laye ang mga berdugo.

Pagpatay. Gintiro kag ginpatay sang mga soldado sang AFP nga nakaistasyon sa Barangay Paguihaman, Uson, Masbate ang duha ka soltero nga papuli lang halin sa isa ka Christmas *party* sa nasambit nga barangay sadtong kaagahon sang Disyembre 27, 2024. Gilayon nga napatay ang 18-anyos nga si Redjan Montealegre, residente sang katupad nga Barangay Mongahay, kag 14-anyos nga si JP Osabel, residente sang Barangay Mabini. Pareho sila nga gintiro sa ulo.

Gin-ako mismo sang mga soldado ang pagpatay sa duha. Suno sa ila, nasal-an nila nga mga armado nga hangaway sang BHB ang mga biktima.

Pag-aresto. Tatlo ka mamumugon pangkauswagan nga may kaangtanan sa Paghida-et sa Kauswagan Development Group Incorporated (PDG Inc) ang gin-aresto sang mga pulis sadtong Enero 2 sa Negros Occidental. Sila ni Federico Salvilla, Perla Jaleco kag Daryll Albañez ang gin-aresto sa mga kaso sang "terrorism financing" ukon paglapas sa Terrorism Financing and Suppression Act of 2012.

Ang PDG Inc ang isa ka organisasyon sa sentral kag sur nga bahin sang Negros Island nga nagasulong sang kinamatarung sang mga mangunguma kag mga mangingisda para sa sustenable nga agrikultura kag repormang pangkatilingban.

Paglapas sa internasyunal nga makitawhanon nga laye. Sadtong Oktobre 31, 2024 buhi nga gindakop sang 12th IB si Alvin Panoy (Ka Benmar) sa nahitabo nga engkwentro sa Sityo Hilwan, Barangay Manika, Libacao, Aklan. Ginhigot siya sang mga soldado kag pagkatapos nagsinggit ang mga ini sang "advance happy new year" kag nagbuhi sang asud-asod nga lupok sang pusil. Ginhagyat pa sang mga soldado nga bawion ang bangkay sang Pulang hangaway halin sa ila.

Sadtong Disyembre 10, 2024, gintadtad sang bala sang 12th IB ang bangkay ni Jyrel Katipunan (Ka Jason) nga napatay sa isa ka engkwentro sadtong Disyembre 9 sa Barangay Tacayan, Tapaz, Capiz. Suno sa BHB, isa ka igo lang sang bala sa lawas ang naagum ni Ka Jason nga gilayon niya nga ginkamatay. Ginbutang nila ang bangkay sa isa ka sim-ong nga lugar, agud nga ipakuha sa iya nga mga himata apang nasapwan ini sang mga pasista nga soldado pagkasunod nga adlaw.

Sa Oriental Mindoro, pila ka adlaw na nga gina-ipit kag ginapabudlayan sang 4th IB ang pamilya sang Pulang hangaway nga namartir nga si Marife Gayadan, isa ka Mangyan-Iraya, halin sang sugod nila nga bawion ang bangkay sang himata. Namartir si Gayadan sa isa ka engkwentro sang 4th IB kag Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Sitio Tinis-an, Barangay San Vicente, Roxas, Oriental Mindoro sadtong Disyembre 18, 2024. Sa ulihi, ginpalagyo sang mga soldado ang bangkay sang martir kag iya mga himata para "ipauli" sa ila nga balay. Tubtob sa lubong ginabantayan sila sang mga soldado.

Demolisyon. Mapintas nga gindemolis sang masobra 100 ka binayran nga maton ang kabalayan sa Dalat, San Roque, Bangkal, Davao City sadtong Disyembre 21, 2024. Suno sa Kalipunan ng Damayanng Mahihirap (Kadamay)-Davao, tatlo ka residente ang napilasan sa mapintas nga pag-guba sa mga balay sa komunidad. Naghalin ang mga tinawo sang demolisyon sa lokal nga gubyerno.

Pagpang-ipit. Ginapanilagan kag gina-ipit sang mga tinawo sang National Task Force (NTF)-Elcac ang ila heneral nga sekretaryo sang Gabriela-Southern Tagalog nga si Krizia Cirujano sadtong panahon sang paskwa. Ginkadtuan sang duha ka lalaki nga nagpamalibad nga magpakilala ang balay sang pamilya Cirujano sa Dasmariñas City, Cavite sadtong Disyembre 19, 2024.

Atake sa unyon. Iligal nga ginkakas sang kapitalista sang Paperland Inc. ang presidente sang unyon diri nga Militanteng Manggagawa ng Paperland Inc. (MMPI-ANGLO-KMU) sadtong Disyembre 22, 2024. Ginkakas sa trabaho si Renato Ayroso tungod sa iya pagtindog para sa ila *collective bargaining agreement* (CBA) kag sa iban pa nga kinamatarung sang mamumugon. Gingamit nga kaso sang kapitalista batuk kay Ayroso ang "insubordination" ukon indi pagsunod sa sugo sang awtoridad. Madugay na nga gina-initan si Ayroso tungod sa iya pagpakigbato para sa CBA, Occupational Safety and Health (OSH) inspeksyon kag iban pa nga kinamatarung sang mga mamumugon. AB

Pagbukas sa *municipal waters* sa komersyal nga pagpangisda, ginsaway

HUGOT NGA GINPAKAMALAOT sang mga grupo sang mangingisda ang pagdampig sang Korte Suprema sa petisyon sang isa ka kumpanya nga ibukas ang *municipal waters* sa paghugakom sang dako nga komersyal nga pangisda. Ang *municipal waters* ang kadagatan nga sakop sang 15 kilometro halin sa baybayon.

Suno sa Pamalakaya, pagagub-on sang desisyon nga ini ang palangabuhian sang yara sa 2 ka milyon nga mangingisda. Indi masarangan nga makigkompetisyon sang gagmay nga mga mangingisda nga nagagamit lang sang tradisyunal kag manwal nga mga pamaagi sang pagdakop sang isda sa mga abante, kag kalabanan mapanghalit, nga mga kagamitan kag teknolohiya sang komersyal nga mangingisda, suno diri.

Tungod sa abante nga kagamitan, madasig nga nagakaubos sang dalagko nga barko pangisda ang tanan klase sang manggad sa dagat.

128%

depesit sang pungsodnon nga badyet sadtong Nobyembre 2024, katumbas sang **₱1.18 trilyon**.

6%

ukon 11 lang sa 186 mayor nga proyekto nga imprastraktura ang magapadayon ang konstruksyon sa 2025.

Ginakwestyon sang madamo ang tuman kadako nga alokasyon para diri sa pungsodnon nga badyet.

3 na ang ginpasaka nga ***impeachment complaint*** batuk kay Sara Duterte sadtong Disyembre 2024.

57%

ang ginabulubanta nga tantos sang kapigaduhon sa kubay sang mga bata (*child poverty*), doble sa una nga mga pagbanta

Ginkuhaan: PIDS

97.94%

ang nagasto sang DAR sa badyet para sa CLOA sadtong 2022 pero 32.94% lang ang nalab-ot sini nga target para sa pagparehistro.

Ginkuhaan: COA

1,000

galingan sang humay kag mais ang nagsira halin 2012-2022, pinakadamo pagkatapos ginpasar ang laye sang liberalisasyon sa importasyon sang bugas nga nagresulta sa pagbagsak sang produksyon sang humay kag mais

Ginkuhaan: 2022 Census of Agriculture and Fisheries

₱194 B

mumho nga ginbuhin ni Marcos sa badyet sa imprastraktura sa 2025 badyet para lang pagwaon nga mas manubo ini kumpara sa badyet sa edukasyon.

15,000

lang ang dugang nga klasrum nga plano pagatukuron sang DepEd sa 2025, nga 250,000 ang kakulangan sa bilog nga pungsod.

Pabaskugon ang pakig-isa sang pumuluyo sa mga bilanggong pulitikal

Indi mapunggan sang mga rehas nga salsalon kag kampanyang pagpanumpo sang rehimen Marcos ang padayon nga pagsagrab sang diwa nga makipungsodnon kag paghimakas sang mga bilanggong pulitikal sa Pilipinas. Makatarunganon lamang nga sabton ini sang pumuluyong Pilipino sang wala nagatahaw nga suporta kag pakig-isa.

Ang mga bilanggong pulitikal ang biktima sang patarasak nga kontra-rebolusyonaryo nga gyera nga ginlunsar sang reaksyunaryong estado. Sila ang gindakop kag ginpriso tungod sa ila nga pagpakigbato para sa interes sang masang anakbalhas. Ginpasakaan sila sang mga kaso nga kriminal agud ipanginwala nga pulitikal ang ila mga kaso. Ang ila padayon nga pagkapriso ang paglapas sa mga kinamatarung sibil sang mga bilanggong pulitikal.

Sa lista sang Karapatan, indi magnubo sa 757 ang subong nga kadamuon sang mga bilanggong pulitikal sa pungsod. May yara sang 103 ka tigulang kag 97 ang nagamasakit. Naglab-ot sa 156 ang kababainhan kag may yara sang 17 ka konsultant kag istap sa estoryahanay pangkalinong sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) nga napriso. Sa idalom sang rehimen Marcos, gin-aresto kag ginpriso ang indi magnubo sa 148 ka bilanggong pulitikal.

Malala ang mga kahimtangan nga ginaagum sang mga bilanggong pulitikal kag kinaandan bilanggong Pilipino sa sulod sang prisohan. Nabahin ang mga priso sa duha: 117,850 bilanggo nga nagapaidalom pa sa pagbista sang korte samtang napriso sa mga bilangguan sang Bureau of Jail Management and Penology kag ang 53,397 nga bilanggo ang nahukman na kag napriso sa mga prisohan sang Bureau of Corrections.

Nagapanguna nila nga problema ang mahinay nga lakat sang hustisya sang pungsod. Nagaresulta ini sa tuman kagutok nga prisohan. Ginapaantus sila sa kulang kag indi masustansya nga pagkaon sa prisohan, manubo nga kalidad sang serbisyo medikal kag tuman nga estrikto sa mga duaw.

Nagadugay sang tuig ukon tubtob pila ka dekada ang mga pagbista. Mahilway ang iban pagkatapos mabasura ang kaso apang ginpriso na sang malawig nga tinuig. Sa kaso sang mga bilanggong pulitikal, may yara mga napamatbabatan nga wala sang sala sa orihinal nga kaso, pero wala nahilway tungod sa pagpasaka sang "tangkas-tangkas nga kaso" sang militar. Sa idalom sang rehimen Marcos, nagalab-ot na sa walo ka bilanggong pulitikal ang napatay sa masakit kag katigulangon samtang may yara sang 12 sa panahon sang rehimen Duterte. May yara man mga report nga nagataas ang isip sang mga bilanggong Pilipino nga nagahikog tungod sa kawad-on sang paglaum.

Pagpakig-isa kag suporta

Sugod ikaduha nga tunga sang 2024, nagpagsik kag nagbuylo ang mga kampanya sang mga pungsodnon-demokratiko nga grupo kag mga tigpangapin sa tawhanon nga kinamatarung para suportahan kag hilwayon ang mga bilanggong pulitikal. Ginlunsar ang panibag-o nga kampanya sadtong Hunyo 27, 2024 sa Bantayog ng mga Bayani sa Quezon City sa pagpanguna sang Samahan ng Ex-Detainees Laban sa Detensyon at Aresto kag 13 pa ka mga organisasyon.

Katimbang ang grupo nga Kapatid, ang organisasyon sang mga himata sang mga bilanggong pulitikal kag mga boluntir, napatigayon ang serye sang mga pagbisita kag paghatag sang suporta sa mga bilanggong pulitikal ilabi na sadtong Disyembre 2024. Nagdulong sila sang suportang materyal bilang pagselebrar sang paskwa kag suporta moral para pabakuron ang balatyagon sang mga bilanggong pulitikal.

Natigayon ang mga pagbisita sa mga prisohan sa Taguig City, Mandaluyong City, Quezon City, Muntinlupa City, Nueva Ecija, Pampanga, Tacloban City kag iban pa nga lugar. Nagkadto sa mga prisohan ang mga tawong-simbahan, mga mamumugon pang-ikaayong-lawas, pamatan-on nga estudyante kag iban pa nga mga sektor. May yara man sang ginlunsar nga pagpangulekta sang mga sulat kag donasyon ang nagkalain-lain nga organisasyon, bisan mga organisasyon sang migranteng Pilipino kag dumuluong.

Pinakatum-ok sa mga pagbisita ang paghiwat sang misa, ikaduha nga beses para sa 2024, sang bag-o talana nga cardinal nga si Cardinal Pablo Virgilio David sadtong Disyembre 26, 2024 sa Camp Bagong Diwa, Bicutan, Taguig City. Kabahin sa mga nakasalamuha sang cardinal ang mga detenido nga konsultant sa kalinong sang NDFP. Nagmisa man sa Bago City District Jail sa Negros Occidental sadtong Disyembre 30, 2024 si San Carlos Bishop Gerardo Alminaza.

Ginpanawagan sang duha ka lider sang simbahan ang gilayon nga paghilway sa mga bilanggong pulitikal. Nagpanawagan man sila sa gubyerno nga magpasar sang isa ka laye nga magahatag sang makatarunganon nga danyos ukon kumpensasyon sa mga bilanggo nga madugay na ginpriso nga sa ulihi ginpamatbatan nga wala sang sala sang korte.

Sa tanan nga mga aktibidad nga ini, ginpakita sang mga bilanggong pulitikal ang wala nagalubad nila nga panindugan kag diwa para sa pungsodnon kag demokratiko nga handum sang pumuluyo. AB

Militarisasyon sa mga ulumhan kag komunidad sa Cebu

Nagasingki ang militarisasyon kag pagsabwag sang terorismo sang mga pwersa sang estado sa mga ulumhan kag komunidad sang imol sa Cebu. Ginasumpo sang rehimen Marcos ang paghiliugyon kag pagbato sang mga Cebuano para sa ila mga kinamatarung bilang pabor sa mga agalon mayduta kag burgesya komprador.

Pagpang-agaw sang duta sa Aloguinsan

Pwersahan kag patago nga ginsulod kag nagkampo sang masobra o kulang sa 40 soldado sang 31st Civil Military Operation (CMO) sa Sityo Camaren, Barangay Bonbon, Aloguinsan, Cebu sadtong Disyembre 4, 2024. Sakop ang lugar sa 168 ektarya nga duta nga gina-ugmad sang San Roque Farmers' Association (SRFA) nga madugay na nga gina-angkon sang pamilya sang agalon mayduta nga Gantuanco.

Indi ini ang una nga higayon sang pagpang-ipit kag pagkampo sang militar sa lugar. Sadtong Agosto 2011, mapintas nga ginbungkag sang mga pulis kag soldado ang mga protesta kag paghiliugyon sang mga mangunguma nga nagapanindugan batuk sa pagpang-agaw sang ila nga ulumhan. Gin-aresto sadto ang 39 ka lider mangunguma kag mga tig-suporta sang SRFA. Ini sa pihak sang pagkilala sang Department of Environment and Natural Resources (DENR) sa mga mangunguma bilang lehitimo nga *claimant* sang duta. Wala untat ang pagpang-ipit sang mga Gantuanco kag militar sa ila sa masunod nga mga tuig.

Liwat nga nagsingki ang atake sa SRFA sadtong Oktobre 2022 sang nag-abot sa barangay ang 31st CMO Special Company. Nagpang-balay-balay ang mga soldado para ipiton ang mga mangunguma nga "magpalimpyo" sang ila nga mga ngalan, kabaylo ang pagpanagtag sang bugas, nudels, tsinelas kag kwarta.

Ginpahog ang mga mangunguma kag pamilya nga kon indi magpirma ipa-priso ang mga mga ini. Pwersahan nila nga "ginpasurender" ang 17 ka mangunguma para bungkagon ang SRFA. Nagtukod pa ang mga soldado sang kontrolado sini nga organisasyon sang mga mangunguma nga Sta. Cruz Farmers Association nga sa ulihi nangin Camaren Farmers Association sadtong Hunyo 2023. Direkta nga ginpanginbabawan sang militar kag National Task Force-Elcac ang lokal nga gubyerno sang Barangay Bonbon kag bisan ang upisyal sang Aloguinsan.

Sa atubang sini, hugot nga nagapanawagan ang SRFA sa mga mangunguma kag lokal nga gubyerno nga gilayon palayason ang militar sa komunidad. Dapat nga tahuron ang kinamatarung sang mga mangunguma nga manindugan batuk sa mapanghimulos kag mapamigos nga agalon mayduta kag sa mga kahimbon sini nga militar.

Militarisado nga mga imol nga komunidad

Nagapanguna nga dagway sang militarisasyon sa urban ang pagbutang sang mga yunit militar sa mga komunidad sang imol sa Metro Cebu. Sa nagligad nga mga binulan, ginreport sang mga imol ang presensya sang mga elemento sang 14th CMO Battalion sa Ermita, Pasil kag Mambaling. Magluwas diri, nagreport man sang presensya sang militar ang mga imol sa Qiout Pardo, kag mangin ang mga taga-Mandaue kag Lapu-lapu City.

Sang maghiwat sang asembliya ang mga imol sadtong Disyembre 2, 2024, ginbisita sang mga soldado ang mga myembro sang mga *homeowners association* para hambalan sila nga indi magtambong. Lapnagon ang Red-tagging, intimidasyon kag sarbeylans sa mga imol nga komunidad.

"Gingamit nila sa *psychological warfare* ang pasulit-sulit nga pagpamangkot sa mga tupad-balay kon diin ang mga balay sang mga lider, bisan pa nahibalu-an na nila ang mga lokasyon sini kag ginabisita ang mga ini nga wala didto ang myembro ukon lider kag ang mga bata ukon utod ang ginapilit nga makighinun-anon sa ila," pahayag sang Kadamay-Cebu.

Nagreport man sang kasubong nga pagpang-ipit ang mga myembro sang Movemnet against Carbon Market Privitization, asosasyon sang gagmay nga nagapaninda nga nagapamatok sa pribatisasyon sang pampubliko nga merkado sa Carbon. Taktika nila ang pagtanyag sa mga nagapaninda sang ayuda kag bulig halin sa gubyerno kon maghalin sa organisasyon.

Sa Mandaue City, ginreport sang mga residente ang pagbalik-balik sang 14th CMO para pangitaon kag ipiton ang mga myembro sang organisasyon sang imol nga nagabato sa iligal nga demolisyon. Nagbulig pa ang lokal nga gubyerno sa pagtultol sa ila paagi sa paghatag sang listahan sang mga lider sini. AB

Programa nga "last mile school" sang DepEd, para sa korapsyon kag kontra-insurhensya

Lima ka tuig halin sang ginpatuman ang Last Mile Schools Program (LMSP) sang Department of Education (DepEd), nagakabuyagyag ang kagarukan sang programa kag lapnagon nga korapsyon diri. Gingamit man ini sa kampanya nga kontra-insurhensya para bungkagon ang paghiliugyon sang mga eskwelahan nga Lumad sa Mindanao.

Ang LMSP sang DepEd ang ginlunsar sadtong Hulyo 18, 2019 para kuno sabton ang kakulang sang mga pasilidad kag rekurso sa lagyo kag suludlon nga mga lugar ukon ginatawag sini nga *geographically isolated and disadvantaged areas*, nga nagapanguna ang mga lugar sang tumandok. Sa nagligad nga lima ka tuig, nagbaton ang programa sang indi magnubo sa ₱14.01 bilyon nga pondo para sa pagpatukod sang mga pasilidad kag kaangot sini nga mga kinahanglanon. Nagtigana ang rehimen Marcos sang ₱3 bilyon diri para sa 2025.

Ginreport sang Commission on Audit (COA) sadtong Disyembre 2024 ang kapaslawan sang DepEd nga kumpletohon ang mga proyekto nga imprastraktura sa mga eskwelahan para sa LMSP nga ginpondohan sadto pang 2021. Ang pagsuma nga gintigayon sang COA ang base sa natipon sini nga datos sadtong Disyembre 2023.

Nahibalu-an sang COA nga tubtob katapusan sang 2023, wala pa nakumpleto sang DepEd ang 76 sa 98 ka pasilidad nga nagabili sang ₱1.4 bilyon sa idalom sang LMSP. Lubha nga naalarma ang COA sa 22 lang ukon 22.45% ang natapos sang DepEd bisan nga nagpagwa ini sang ₱211.23 milyon nga "mobilization fees" para sa mga kontraktor.

Ang nasambit nga mga imprastraktura ang dapat nga matapos sa sulod sang 150 ka adlaw halin sa pagkabaton sang pahatnugot nga obrahon ini kag indi dapat maglapaw sa Mayo 31, 2022. Suno sa report, masobra isa ka tuig kag katunga ukon 555 ka adlaw na ang pagka-atrasar sang pagtukod sang nasambit nga mga hulot-buluthuan.

Ang nagapungko nga tiglikom sang DepEd sadtong 2021 tubtob 2022 sa idalom sang gubyernong Duterte amo si Leonor Briones, nga ginbuslan halin Hunyo 2022 tubtob Hulyo 2024 ni Bise Presidente Sara Duterte, sa idalom ni Marcos. Sadtong 2023, ginpadayaw ni Duterte nga isa sa iya prayoridad ang LMSP. Suno sa mga manunudlo dapat nga sukton kag pasabton sila sa tuman ka baraghal nga pagdumala sa pondo kag rekurso sang departamento.

Kampanya kontra-insurhensya

Suno sa mga manunudlo, indi lang simple nga natapos sang gubyerno ang pagtukod sang mga bilding nga ini, mas malala amo ang paglapak sa kinamatarung sang mga estudyante sa edukasyon kag kinamatarung sang mga manunudlo sa maayo nga kahimtangan sa pagtudlo. Magluwas sa puno sang korapsyon, ang LMSP ang direkta nga nagserbi sa kampanya nga kontra-insurhensya. Ang paglunsar sang programa sadtong Hulyo 2019 ang nakatungtong sa pagpasira sang rehimen Duterte sa mga eskwelahan nga Lumad sa Mindanao nga gina-akusaran sini nga ginapadalagan sang Partido Komunista ng Pilipinas kag Bagong Hukbong Bayan.

Pila ka adlaw bag-o ang pormal nga paglunsar sang LMSP, ginmando sang DepEd ang temporaryo nga suspensyon sa 55 ka eskwelahan nga Salugpungan sa rehiyon sang Davao. Sandig ang desisyon sang departamento sa report sang mga upisyal militar ni Duterte nga ginatudluan kuno sang mga ini ang mga pamatan-on nga Lumad kag estudyante nga "magrebelde sa gubyerno." Sadtong Hulyo 2017, nagpaandam si Rodrigo Duterte nga bombahan ang mga eskwelahan sang Lumad.

Dalayon nga napasirado sang DepEd ang 55 ka eskwelahan nga Lumad sadtong Oktobre 2019. Gingamit nga rason sang departamento ang kapaslawan sang mga eskwelahan nga ini nga magtuman sa mga "rekisitos sang gubyerno." Pagkasunod nga mga tinuig, ginpasirado sang DepEd ang tanan nga 216 nga eskwelahan sang Lumad sa Mindanao.

Sa katuyuan nga sumpuon ang mga organisasyon kag komunidad sang mga Lumad nga nangisog mag-organisa kag magtukod sang kaugalingon nga eskwelahan, ginbulos sang DepEd ang mga "last mile school" nga sa kamatuoran wala naman sang may natukod ukon indi maayo nga nadumalahan.

Dugay na nga ginpanawagan sang mga manunudlo ukon tigtib-ong sang mga kinamatarung sang pungsodnon minorya nga liwat buksan ang mga eskwelahan sang Lumad. Ginaduso nila ini para masiguro ang kinamatarung sa edukasyon sang mga tumandok nga kabataan. AB

Imperyalista nga pagpasilabot sa pagpabagsak sang gubyerno sa Syria

Sadtong una nga semana sang Disyembre 2024, madasig nga nahugno ang gubyerno sang Syria kag napahalin ang presidente sini nga si Bashar al-Assad, pagkatapos naglusob ang kombinasyon sang mga jihadista kag mga grupo nga suportado, gin-armasan kag koordinado sang US, Turkey, Israel, kag bisan sang UK.

Nagapanguna sa mga grupo nga nag-atake amo ang Hey'etu Tahriri's-Sâm (HTS ukon Damascus Liberation Movement), nga naghalin sa grupo nga ISIS. Gintawag ini nga "terorista" sang gubyernong US, pero nagabaton sang ayuda halin sa UK, alyado sang US sa NATO. Upod man sa mga naglusob ang Syrian National Army, nga direkta nga suportado sang Turkey, kag ang Free Syrian Army (ukon Revoluionary Commando Army) nga direkta nga ginasuportahan sang militar sang US nga nakabase lapit sa dulunan sang Syria sa Iraq kag Jordan.

Sa sulod lang sang 10 ka adlaw, nalab-ot sang HTS ang Damascus, syudad nga kapital sang pungsod, halin sa kuta sini sa prubinsya sang Idlib sa naaminhan-nakatungdan nga bahin sang Syria. Ginatos ka sibilyan kag mga soldado nga Syrian ang ginpatay sang mga pwersa sini sa mapintas nga kampanya nga agawon ang Damascus. Madasig sini nga napapas ang armadong hukbo nga Syrian.

Ang pagpabagsak sa rehimen Assad ang kabahin sang nagabaskog nga inter-imperyalista nga banggianay sa bilog nga kalibutan, kag partikular sa Middle East. Resulta ini sang padayon nga pagpasilabot sa Syria sang mga dumuluong nga gahum, ilabi na sang imperyalismong US sa balayon sang ginatawag sini nga Greater Middle East Initiative nga ginsuguran sadto pang 2004. Kabahin sang pagpasilabot diri sang US ang pagpa-armas sa nagkalain-lain nga grupo halin pa 2012 kag paggatong sa armado nga kinagamo sa pungsod.

Gilayon pagbagsak sang gubyernong al-Assad, ginkilala sang US ang HTS (nga gintukod halin sa bilin sang ISIS) kag ginkuha ang bansag diri nga "terorista," nga gintawag nga "moderato" ang lider sini nga si Abu Mohammad al-Jolani, nga ginhatagan sang bag-o nga bayo sa imperyalistang midya. Nagapasilabot subong ang imperyalismong US kag UK, pati na ang Turkey, sa pagtukod sang bag-o nga gubyerno sa Syria. Samtang, ginapanginpuslan sang Israel ang pagbagsak ni al-Assad kag gilayon nga gin-okupa ang Golan Heights, supak sa pagkilala sang United Nations nga kabahin ini sang Syria. Naglunsar man ang Israel sang mga *airstrike* tubtob sa Damascus para pasangkaron pa ang sakop sini nga kadutaan sang Syria.

Indi malipod nga ang pagpabagsak sa gubyerno sang Syria ang kabahin sa pagpalapad sang US kag pareho sini nga imperyalista sa armado nga kinagamo sa Middle East. Padayon nga naga-arangkada ang henosidyo sang Israel sa Palestine kag ang maisog nga pagbato sang mga pwersang Palestino, amo man sang mga pwersang Hezbollah kag pumuluyo nga Lebanese batuk diri.

Kadungan sang paglusob sa Damascus, ginsalakay man sang mga pwersang HTS, katimbang ang Syrian National Army, kag suportado sang mga *airstrike* sang Turkey, ang mga pwersang Kurdish kag rebolusyonaryong pwersa sa awtonomo nga rehiyon sang mga Kurd sa naaminhan-nasidlakan nga bahin sang Syria. Ini ang lugar nga Autonomous Administration of North and East Syria nga ginkilala sa tawag nga Rojava.

Ang lugar nga ini ang mayor nga ginauyatan sang YPG (People's Protection Unit) kag YPJ (milisyang kababainhan) nga kabahin sang Syrian Defense Forces. Makit-an man diri ang nagkalain-lain nga rebolusyonaryong armadong grupo, pareho sang pila ka yunit sang TIKKO nga Hukbo sang mga Mamumugon kag Mangunguma sang Turkey (hukbo sang Partido Komunista sang Turkey-Marxista-Leninista ukon TKP-ML).

Suno sa TKP-ML, indi "rebolusyon sang pumuluyo" ang nahitabo sa Syria kundi pagpanginbabaw sang "proyekto sang NATO" nga ginlunsar sang mga operatiba sang US, UK, Turkey kag Israel. "Ang pagtuhaw kag pag-uswag sang mga Salafista nga *jihadist* nga mga grupo, ilabi na sang HTS nga nagagaw sang gahum sa Syria, ang direkta nga nagresulta sang paghanas kag pagpondo sang mga imperyalista kag mga reaksyunaryo nga estado sa rehiyon." Sa pag-agaw sang gahum sang HTS, nga may suporta sang US-Israel, NATO kag Turkey, nagapangatubang ang pumuluyong Kurd, partikular na ang mga kababainhan, sang dako nga pamahog sang pagpangsakop kag kapintas.

Nagakadapat nga manindugan ang mga pwersang anti-imperyalista kag rebolusyonaryo para suportahan ang pumuluyo sang Syria sa ila paghimakas para sa matuod nga demokrasya kag pungsodnon nga independensya. Sa pagpahalin kay al-Assad, ang Syria ang magapaidalom sa dominasyon kag kontrol sang gahum sang US-Israel kag Turkey nga tuyo kontrolon ang kabilogan nga Middle East kag ang manggaran nga rekurso sini sa lana. AB